Ч. 41. Львів неділя 9 квітня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 700 М.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 40 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоги 60 М. Між новинками і в редакційній части 100 М., на першій стороні 160 М. За дрібні оголошення 12 М від слова: товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 30 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Львів, 8. квітня 1922.

Суспільний рак. На підкладі тих душних випарів, тих маккіявельських спроб, про котрі ми писали в передовицях в чч. 38 і 39., йде іше один наступ на нас. І то може найстрашнійший, бо його метою розбити, роздвоїти наш національний організм в самому ядрі. А небезпечний він не тільки тим, що тут ділають ворожі сили, які знаменито підходять під психольогію хвилі, але ще більше, тим, що деякі некритичні, нервозні, хуятливі осібняки в самій нашій суспільности стають герольдами ворожих нашептів. Цей наступ провадиться вперто, послідовно, додільно і — можна сказати — не без наслідків, при ужиттю всіх засобів цілої скомплікованої машинерії. Незвичайно зручно порушено тут всі спружини, всі центри, щоби тільки осягнути намічену мету, щоби здескредитувати українських провідників в краю і за границею, щоби збудити підозріння серед громадянства що до чесности і простолінійности народніх керманичів, щоби кинути бациллі недовіря між відповідальними чинниками і масою, щоби довести до внутрішньої боротьби в лоні самого громадянства і тим самим звести в нівець відпорність нації.

Ми вже нераз звертали увагу, що сплетні, підозріння, наклепи, інсинуації є застрашуючо відємними проявами громадської моралі, є тим всепоглочуючим суспільним раком, котрий — як що не зробиться радикальної операції — може знівечити увесь національний організм, є тими каламутними хвилями, в котрих може втопитися човен нашого громадського життя.

Звичайно у важких, переломових хвилях, в добі лихоліття, після найбільшого висилення національного організму — ворог намагається довести той організм до стану хоробливости через вщіплення отрути. Ріжними потайними, окружними дорогами, підступними засобами півсловами, неясною стилізацією кидається небзначене підозріння на якого-небудь громадянського діяча. Нпр. в якім-небудь бруковім польськім свистку зявляється неясна нотатка, що не знати, з яких відносинах є Н. Н. до поліції, або до якогось польського політичного агента. Така провокаційна відомість падає на поцатливий ґрунт у патольоґічно настроєних людей. Її коментується, інтерпретується, дошукується вже не провокації тільки правдоподібности приводиться на память, чи той Н. Н. перед 10 роками не висловив якої думки, яка могла би тепер при відповіднім натягненню свідчити проти нього, чи в його рідні немає посвоячення з Поляками, чи він припадково не розмовляв в яким Поляком на вулиці. І з таких безконно глупих познак твориться опісля „заключення", які, передані при відповідних застереженнях, розходяться серед сплетликів, побільшені до небуваних розмірів, а які в пятій і десятій редакції з припущення перемінюються в позитивні твердження, розуміється, із сакраментальним словом чести. Ще гірше діється, коли хтось мав відвагу під кутом не щоденних дій, тільки під кутом перспективи чисто теоретично зясувати свій погляд, а він не підходив під міркування якогось злобного осібняка, котрий до того ще має з Н. Н. особисті порахунки, або органічно його не терпить. І тоді такий злобний руїнник постановляє, викрививши думку того Н. Н. і додавши свої злочинні заключення, насититися пімстою. Звичайно такий льомброзівський тип уживає універсального „арґументу", а саме, що його противник мусить бути перекуплений. Під словом чести передає він сконструовану собою інсинуацію другому, третьому, вкінці вона стає публичною тайною, губиться її початок і кінець, лишається тільки видуманий або злочинно повязаний зміст, її „творець" ховається в сутінь, він стає невловимий, безпечний перед відповідальністю за дротами „слова чести", крутиться тільки сплетницька катаринка, а суспільні папуги по закамарках виспівують пісоньку про „зраду".

Не будемо довше спинятися над тим, якими найріжнороднійшими способами родиться сплетня, наклеп, інсинуація, як fama fert, як вона зростає до апокаліптичних розмірів, як зневохочує до праці слабші або ніжнійші індивідуальности, як обкидує їх болотом, намулом і їдю суспільних злочинців, як створює біля них атмосферу жовчі, а в них самих дуже часто упадок духа.

Кождий діяч, що вийшов на суспільну ниву, знає дуже добре, що щоденно він мусить проковтнути жабу, що не ждати йому подяки за його працю, що — як каже Франко — „Важке ярмо твоє, мій рідний краю", але все таки приходять хвилі зневіри, обезсилення. Опускаються руки, родяться сумніви, чи варто працювати, хочеться спокою, хоч би малося зійти із суспільної арени з гидким, незаслуженим пятном.

А в цю атмосферу вчуваються ворожі аґенти. Вони знають, що при кращім підсичуванню її можна довести суспільність до розкладу, до певного знеможення, до війни всіх проти всіх, до закаламучення найблизчих цілей, до затемнення національного ідеалу і — осягнути намічену мету. А ті аґенти, ті чорні духи ділають всюди, і тут, і за границею, і всюди вони вщіплюють свою їдь і свою отруту. Тут підсувають сплетникам підозріння проти наших визначних діячів за границею, там проти діячів в краю. Натровлюють одних проти других, галицьку провінцію мобілізують проти Львова і т. д. в безконечність. А суспільні папуги безкритично „za panią matką" своєї глупоти, обмежености або просто патальоґічної злочинности повторюють ті наклепи, побільшують їх, інтерпретують, годують суспільного рака і в своїй сліпоті не добачуть, до чого це може довести. Що більше! Вони — як дикуни — строяться в крикливі пера чотиростінного патріотизму і мамротять про „Найвище Добро".

Зайвим було би говорити про шкідливість витворювання такої атмосфери, про її забійчу розкладовість. Кождий громадянин має змогу вивести з цього належні заключення.

Обовязком кождого сумлінного громадянина є виповісти війну не тільки авторам сплетень, але й їх експресам. Кождий зрадник нашої справи мусить бути усунений поза рамки народу, але й кождий сплетник, що годує суспільного рака, мусить бути напятнований, як людина обезчещена. Розуміється, що деяких годованців суспільного рака треба навіть піддати під розгляд психіятрів, чи вони можуть відповідати за свої вчинки. Але тоді всі мусять знати, що з такими осібняками треба поводитись, як з хорими, просто умово-хорими.

Севрський договір.

(Докінчення.)

Кінцеві постанови договору:

„Нинішний договір, зладжений в мовах французькій, англійській та італійській, якого текст французький буде в разі ріжниці думок міродайний, підлягає ратифікації. Зложення ратифікаційних документів слідує в Парижі. Французьке правительство вручить всім підписуючим державам посвідчену копію згідну з протоколом про зложення ратифікації.

„Перший протокол про зложення ратифікації буде зладжений, скоро тільки договір буде ратифікований трьома головними державами союзними і заприязненими Польщею, Румунією, державою сербо хорватсько-словінською і державою чехословацькою.

Нинішний договір війде в життя між високими договорюючими сторонами, які в такий спосіб ратифікують, коли мирові договори з Австрією і Угорщиною війдуть в життя у відношенню до високих договорюючих сторін.

Зладжено в Севр 10. липня 1920 р. в однім примірнику, який буде перехований в архівах Французької Републики, і якого автентичні відписи вишлеться кождій державі, що той договір підписує

Слідують підписи: Derby, George H. Perley, Andrew Fisher James Allen, R R Blankenberg, Arthur Hirtzel, A Millerand, F Francois Marsal — Jules Cambon, Paléologue, Bonin, Vanuelli Rey — K Matsui а на другій стороні Стефан Осутски (Чех).

До договору додані три мапи:

1) Чехословаччини, на якій Східна Галичина зазначена, як окрема державна одиниця, 2) Румунії і 3) Югославії.

Для нас найцікавійша перша мапа. На ній, починаючи від коти 1335 (Галич) визначена границя між Чехословаччиною і самостійною Східно галицькою Державою. Від коти 1335 йде на мапі з півдня на північ зелена гранична лінія між Польщею і Східно-галицькою Державою. Ця лінія йде на схід від Перемишля, на схід від Ляшок, на схід від Любачева, на схід від Белзця. Є це та сама лінія, яку акцептував Роман Дмовскі яко границю між Польщею і Східною Галичиною. Ця лінія продовжена на північ розграничує Польщу від України. Йде вона на південь від Томашова, на схід від Грубешова через Дубенку, Опалин, на схід від Влодави і Коден. Дальше на північ мапа кінчиться.

Є це, як бачимо, лінія Керзона, яка у високій степені кривдить Українців, бо відкроює значну частину української території для Польщі, м. и. оставляє по тім боці цілу Лемківщину.

В Спа 10. липня 1920 р., коли большевики зближалися до брам Варшави, тодішний польський премієр міністрів Владислав Грабскі підписав з державами умову, якою ще раз ствердив застережене на Мировій Конференції право Антанти визначити східні границі Польщі. Зробив це польський премієр в хвилі, коли грозила небезпека, що Польща під ударами большевиків розлетиться. Завдяки видатній і рішаючій підмозі з боку Антанти (технічні засоби, старшинський склад, ґен Ваян зі штабом і т. д.) Польща спинила большевицький

Пр. 97/22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часописи „Громадський Вістник" ч. 35. з дня 1. квітня 1922. в артикулі під наголовком „З мотикою на сонце" в уступах а) від слів „А нова кольонізацією" до „Хмельницького", б) від слів „ж моральним власником до „мундурі", в від слів „Отже бурі" до „зникне", г) від слів „щоб не прийшов" до „вороття" містить в собі єство проступку з §§ 302, 308 кар. зак. узнав доконану в дни 31. марта 1922 р. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак друк. з 17. грудня 1862. Д. п. д. № 6. ех 1863 а іменно засудженнє за переступство на гривну до 400 Мкп — Львів, дня 1. квітня 1922.

(Підпис нечиткий).

похід. Після сього зачала Польща чимраз більше острити зуби на сусідні землі. Використовує франко-німецьку ворожнечу для поширення своїх границь на заході, на Виленщині зявляється друге видання Корфантого в особі ген. Желіговского. Використовує німу боротьбу Франції та Англії за майбутні східно европейські ринки збуту, недостачу у них ясної програми розвязки східно-европейської проблеми та їхнє очікування на вияснення відношення сил у большевицькім царстві — для постійних спроб посунення східних границь як найглибше в чужі, етнографічно непольські терени.

Заключила з большевиками в Ризі умову, де вони своїм звичаєм „відступили" Польщі те, чого вона собі бажала (першим таким тріком большевиків було Берестя, де большевицькі делегати підписували мировий договір, не читаючи його), залицяється до Чехословаччини, до малої антанти, до балтійських держав і т. д.

„Курер Львовскі", подаючи подані висше уривки з севрського договору, каже, що він Польщі не обовязує, бо договір в Спа, підписаний польським премієром ..неважний, тому що Польща договору в Спа не підписала і не ратифікувала, отже не має обовязуючої сили і не істнує яко такий.

А на адресу французького міністерства закордонних справ, яке віддало севрський договір до зареєстровання в секретаріяті Союза Народів кидає докір, мовляв — „мабуть воно не познайомилося докладно з севрським договором, коли цей неважний договір дало до зареєстровання, що викликало з огляду на Східну Галичину таке враження в польській суспільности".

Всеж мимо сього, що по думці „Курера Львовского" договір в Спа „не має обовязуючої сили і не істнує яко такий" свої замітки кінчає таким журливим остереженням: „В справі Всходнєй Малопольскі чекає нас ще тяжка розправа на міжнароднім ґрунті, бо мапа залучена до договору в Севр ясно вказує на міри декотрих великих держав у відношенню до територіяльної проблеми Польщі.

ВЕЛИКОДНЕ ЧИСЛО

одержать лише ті Вп. Передплатники що не залягають з передплатою за квітень ц. р.

Велика Україна.

Залізниці й комунікація — Влада в містах і на селах. — Тевор над населенням. — Господарське життя — Освіта - Податки. — Червона армія — Настрій населення.

Цими днями повернув з Вел. України старшина. Він залишився там ще з листопаду підчас торічного повстання, побував у Київі, пройшов та проїхав через Київщину, Полтавщину, Катеринославщину та Херсонщину, щоб на власні очі побачити, що там діється, як там тепер живуть люде.

Його спостереження дуже цікаві.

Залізниці в стані повної розрухи. Поїзди ходять лише по головнійших лініях, тай то майже виключно пасажирно-товарні. Поїзди проходять не більше 50 верстов у день, а в ночі майже не ходять, бо повстанці їх „спускають під откос".

Пересування (комунікація) на Україні обставлено зараз такими тяжкими умовами, що майже зовсім припинилося. Для цього треба мати не менше трьох документів: пашпорт, посвідку волосного ревкома, за чим саме людина мандрує, та учотну картку від воєнкоміту. Для переходу з одної ґубернії до другої 24. лютого встановлений ще четвертий документ — окрема на це посвідка. Без таких документів перехід по Україні дуже небезпечний. Тому населення сидить дома й виходить тільки за сілю та за залізом.

Влада в містах складається виключно з комуністів.

В Київі на кождім кроці стоять „заградилки" та агенти „особотдела", як тепер називається по новову таж сама ЧЕКА. На вулицях порядок підтримується міліцією, яка складається з „добровольців". В міліції служить багато інтелігенції, яка лише виконує зарядження висщої комуністичної влади та служить за хліб.

Влада на селах також виключно з комуністів, а міліція — з членів „комнезамів". Урядові чинники, яких можна прирівняти до колишніх урядників та сільських старостів, призначаються „з центрів" — з повітових міст. Лише помічники їх, що не мають ніякого значіння та впливу, вибираються з місцевих мешканців, прихильних до большевиків.

Не вважаючи на такі заходи, зараз на Україні оперує багацько повстанських партизантських ватаг ідейного характеру. Але є багато відділів чисто бандитського напрямку, що грабують не тільки большевиків, а й населення.

Партизани сходяться в одному в характері провадження боротьби з „продналогом": вони захоплюють большевицькі склади з збіжем, ділять запаси між населенням, яке потім за це дає їм харчі.

Населення дуже терроризоване.

І раніш арешти були часті, а тепер після останнього повстання ще збільшилися.

Недавно в Житомірі заарештовано більш 700 душ по доносу провокатора, який прибув з Польщі. Таких доброціїв тепер на Україні появилося дуже багато. Тому до прибуваючих чужих людей населення ставиться дуже обережно.

Громадське життя пригнічене.

В Київі магазини та крамниці відчинені. В них можна дістати все, але тільки за величезні гроші. В йнших містах в жидівських склепах є товари. Відки вони там беруться сказати трудно. В прикордонній смузі їх постачає жидівська контрабанда.

Харчовий стан на Київщині поки-що задовольняючий. На Полтавщині близче до Дніпра він майже не гірший. За те в східній части Полтавщини, на Харківщині й особливо на Катеринославщині справа з харчами дуже кепська. На Катеринославщині на базарах замість мяса чи дичини продають на їжу котів по 50.000—60.000 рублів за штуку.

Майже скрізь можна дістати одяг, правда, кепський та за великі гроші.

Гірше справа з узуттям. В селах саме населення виробляє шкіри та само собі шиє чоботи. Готові чоботи з такої шкіри коштують до 15 пудів збіжа за пару. Треба зауважити, що шкіра павшої худоби належить не господареви, а комнезамам: господар може мати з неї лише на одну пару чобіт.

Скло дуже дороге. Вікно з чотирох невеличких шибок звичайної селянської хати коштує біля 8 пудів збіжя.

Заліза зовсім нема. Щоб добути залізо, приходиться ходити з 80—100 верств. Селяне відривають його з поміщицьких будинків, з фабрик та заводів. Части машин, куски котлів ідуть на леміші до плугів. Як що красноармейці спіймають на місці, то за це розстрілюють.

Торгувати з містами селяне можуть лише через спекулянтів-жидів.

Вся торговля провадиться виключно за хліб. Паперові гроші втратили всяку вартість, а золото та срібло вже давно вивезено з України.

Освіта в містах майже занедбана: школи не працюють. За те в кожному майже селі є школа, де навчання провадить інтелігенція, що з голоду повтікала на село. В сільських школах часто викладають навіть чужоземні мови. Підручники в сільських школах — київського видання, звичайно на українській мові.

В совітській пресі після останнього повстання дуже велика мода на Петлюру та „петлюровців". Їх ганьблять на чому світ стоїть. Нема таких ганебних учинків, яких би не засвоювали їм.

Тим Українцям, що повернуться до дому, не буде життя в селах: їх доконають комнезами.

Еміґрантів, що поверталися на Україну з закордону, большевики на станції Шепетівка, на очах оповідача, роздягали до білизни, не вважаючи на холодну, зимову пору.

Податки на населення збільшуються з кожним днем.

В початку біжучого року були встановлені нові податки виключно збіжям за рік: за право мати в селі церкву — 420 пудів, за вікно в хаті — 7 пудів, за велику піч — 2 пуди 10 фунтів, за малу піч — 30 фунтів, з тих що мають собаку — 1 пуд 10 фунтів, з тих що собаки не мають — 1 пуд і т. и. Дівчина з 19 літ, що не вийшла замуж, платить податку 3 пуди. Такий же податок платить на рік і кожний парубок.

Таких податків не було на Україні навіть в стародавні часи, за панування Татар.

Червоного війська на Україні дуже багато. Військо — виключно з Москалів, бо мобілізованих Українців відправляють в центральні губернії, а ще більш — на Сибір. З Українців складається одна тільки Таращанська дивізія, яка комплетується з Чернигівців.

Крім війська на Україну з Московщини та з Сибірі надсилається ще багато „добровольців". Офіційно вони мають призначення збирати продналог, який, до речі ка-

---

ЙОГАН ГОТЛІБ ФІХТЕ. 33)

Промови до німецького народу.

Переклав **М. ЕВШАН.**

(Продовження.)

В живій мові одначе, коли ми лише дійсно цею живемо, збільшуються та міняються слова і їх значіння безперестанно, і власне тому можливі нові зіставлення і мова, якої нема, яка радше вічно твориться, говориться не сама собою, лише кождий, хто хоче її уживати, мусить власне сам на свій лад нею говорити і творити її для свого ужитку. Без сумніву вимагає се далеко більше пильности і вправи як тамто. Так само, як вже вище сказано, досліди народу, що говорить живою мовою, доходять аж до основи понять, що випливають з самої духової природи; напроти того досліди мертвої мови стараються увійти в чуже поняття і бути зрозумілими, і таким чином вони в дійсности є лише історичними та викладаючими, ті перші одначе правдиво фільософічними. Само собою розуміється, що дослід останнього рода можна скорше і лекше докінчити, як дослід першого рода.

Після всього заграничний ґеній засипує квітами протоптані шляхи старини і тче принадну одіж для життєвої мудрости, яка легко заступає йому фільософію; напроти того німецький дух копає нові шахти та впускає в їх пропасти світло дня, та відлупує скали думок, з яких будучі покоління будуть собі будувати оселі. Заграничний ґеній буде принадним сильфом, що в легкім леті буяє понад квітами, які самі собою виросли з свого ґрунту, і сідає на них, не нагинаючи їх, та випиває з них освіжуючу росу; або бжолою, що з запопадливою умілістю збирає з тих самих квітів мід та складає його в гарнім порядку в правильно збудованих комірках; німецький дух є орлом, що силою підносить в гору своє важке тіло і сильним та вправним крилом прорізує широкий простір, аби піднестися близче до сонця, якого вид його захоплює.

Аби все до тепер сказане зібрати разом в одну головну думку, то що до історії розвою людського роду взагалі, що історично поділився на старий і на новий світ, оба описані головні племена будуть в головному ось як відноситися до первісного розвою того нового світа. Частина свіжої нації, що стала чужоземною, завдяки тому, що приняла мову старини, стала з нею далеко близче спорідненою. Для тої частини прийдеться далеко лекше її мову вивчити і в її першій та незмінній формі розуміти памятники її творчости та дати їм менше-більше стільки свіжого життя, що вони можуть пристосуватися до зродженого нового життя. Одним словом, вони дали в новійшій Европі початок дослідам клясичної старини. Запалений нерішеними задачами тої старини той дослід буде далі займатися тими задачами, але очевидно так лише, як працюється над якоюсь задачею, висуненою зовсім не потребою життя, лише жадобою знання, легко її беручи, розуміючи її не цілим умом, а лише при помочі сили уяви, і лише в уяві даючи їй повітряне тіло. При багацтві змісту, який полишила старина, при легкости, з якою дається така праця вони введуть на горизонт нового світа багато таких образів. Ті перебрані вже в нову форму, образи старого світа, прийшовши до тої части первісного племени, яка через задержання мови осталася в течії первісної освіти, збудять і її увагу та самодіяльність, вони, що були би може нечутні та неспостережені пройшли мимо його, коли би були осталися в старій формі. Та о скільки воно дійсно їх зрозуміло, а не подає лише їх звуки з рук до рук, те племя прийме їх, відповідно до своєї натури, не як само знання чужого, а як складову частину свого життя; таким чином не лише випровадить їх з життя нового світа, але й знову їх до того життя введе, даючи тим, передше лише повітряним постатям тверде та тривке серед дійсного життєвого елементу тіло.

Завдяки тому переображенню, якого сама заграниця з тим життям ніколи не могла би була довершити, те тіло надихає її знов життям, і лише при помочі того переходу стає можливим дальший розвій людського роду в дусі старини, зєднання обох головних половин та правильна течія людського розвою. Серед того нового порядку річей рідна країна не буде властиво нічого творити, але в найменших чи в найбільших справах все мусітиме признати, що вони зродилися завдяки якій-небудь вказівці з заграниці, яку знов старинні до того спонукали; але рідна країна буде брати поважно та впроваджувати в життя все, що там лише здебільшого та мимоходом зазначено. Як я вже вище сказав, не тут місце на вияснення того відношення при помочі відповідних та глубокосягаючих прикладів, і ми се відкладаємо до дальших промов.

(Продовження буде.)

зати, за 1922 рік був зібраний ще до Різдва. Тому в дійсности ці „добровольці“ ідуть на Україну за хлібом, бо у них дома панує голод. Ясно також, що цими добровольцями совітський уряд має на меті підсилити активність та відпорність своїх червоних військ на Україні.

Вже з Нового Року таких „добровольців з Сибіру“ прибуло на Україну більш 100 ешелонів.

Червона кіннота добре одягнена та забезпечена всім необхідним. У неї нові сідла, не російського зразка.

Піхота робить погане враження: вона зле одягнена, бо видаваний їй одяг негайно проміняється на хліб. Пайок вона одержує на руки, а харчується властиво даремне у населення.

Військова влада цілком відокремлена від цивільної.

З командірів найбільше відомі серед військ Котовський, Столбовський, Дубовий та Байда.

Командний склад у піхоті — в більшости з жидів.

Дивізія Котовського має біля 3.000 шабель, Байди — біля 4.000 шабель. Склад Таращанської пішої дивізії — 6—9 тисяч багнетів. В початку цього року дивізія Котовського вирушила з Київщини на Гомель.

В піших частинах велике дезертирство. Дезертують навіть з кулеметами. Тікають не тільки до дому, але й за кордон — переважно до Польщі.

На мітінгах цілком відкрито провадиться агітація наступу за хлібом.

Настрій населення дуже пригноблений. Воно вже нікому й нічому не вірить, а тим більше совітській владі. Всі чомусь чекають скорої зміни. Так, у Києві були вперті чутки, що Поляки займуть Україну по Дніпро. Призначалися навіть речинці 17. лютого чи 17. березня.

Про українську армію ходять апокрифічні балачки, нібито склад її доходить до 300.000 душ. Чекають, що вона визволить Україну. Населення не цікавиться, хто буде стояти на чолі цієї армії: „Все одно, хтоб не був, аби тільки визволив“.

Скрізь на Україні страшенна ненависть до московських большевиків та до жидів.

Г. Олянський.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

Учені В. України до діячів науки Заходу.

В марті відбулася в Харкові конференція всеукраїнського комітету допомоги вченим, на якій були присутні учені з Харкова і делегати з Київа, Одеси й Катеринослава, а саме: професори Данилевський, Багалій, Кримський, Пшеборський, Граве, Кларк, Писаржевський, Еварницький, Сикорський, художник Кратко, письменик Гнат Хоткевич і инші. На засіданню дня 19. марта 1922 р. конференція ухвалила з приводу міжнародньої конференції в Генуї таку відозву до всіх діячів науки Заходу:

„Через низку інтервенційних війн Україна зазнала нечуваної руїни й опустошення, як на полі матеріяльних, так і культурних цінностей. Приступивши до мирового будівництва, УСРР. знову стоїть перед загрозою паралїжування мирної роботи, яка за останній час набрала відживлення і в царині наукової діяльности на Україні. Конференція всеукраїнського комітету допомоги вченим одностайно без ріжниці політичних переконань кождого з її учасників, вважає своїм обовязком рішучо піднести голос проти такого характеру спроб, які спричинилибися до найтящих ударів на життєві інтереси українського народу і загальні інтереси культури. Разом з народніми масами, робітниками й селянами та широкими колами інтеліґенції, вчені України вважають, що відновлення нормальних взаїмно-корисних відносин з Заходом має бути досягнене без неприпустимих замірів на гідність України й Росії, як незалежних держав і без накинення на них тягару, що мігби заглушити всі ростки господарського й культурного відродження,

Зокрема щодо боргів — конференція вважає за свій обовязок завважити, що перемога держав побідниць у світовій війні, — яка принесла їм стільки придбань і нічого, крім спустошень і руїн, не дала Україні й Росії — була в значній мірі осягнена за ціну міліонів життя синів українського й російського народів і що ціна цієї крови й підсумок спустошень, спричинених світовою війною України й Росії, не можуть бути скинені з тезів справедливости. Вчені України почувають себе за членів міжнародньої сімї вчених. І в імя культури, в імя права й справедливости, що повинні панувати між народами, вони перед лицем ґенуенської конференції звертають цю свою заяву до сумління й розвитку культурного світу Заходу“.

Присилайте партійний податок на вкл. кн. ч. 5.000 „Краєвого Союза Кредитового“ у Львові, Ринок 10.

Українські ес-ери і питання дня.

Московський процес Центр. Ком. Партії с.-р. і становище українських ес-ерів.

„Русспресс“ доносить з Відня:

„Українські ес-ери не протестували дотепер в справі процесу Центр. Ком. партії ес-ерів в Москві, бо були переконані, що в даному випадку (суд над власною партією) присуд вже порішений наперед, і можливість кари смерти виключена. В дійсности для большевиків не важні голови тих чи инших представників комітету ес-ерів, їм ходить виключно о пропаганду. Вони надіються, що шляхом процесу удасться скомпромітувати ес-ерів і виказати їх звязь з контрреволюційними елементами.

Українські ес-ери відносяться до своїх російських партійних товаришів з великим недовірям, вважаючи, що неясність їх позиції в національному питанню (тут є основна ріжниця між українськими і московськими ес-ерами) є штучкою і находить пояснення в централістичних стремліннях їх партії.

Готовість українських ес-ерів в піддержуванню большевиків можна пояснити їх переконанням, що тільки большевики є в силі удержати здобутки революції і панування робітничої кляси, до цеї хвилі, коли це панування стане сильним і не буде виставлене на ризико Хоч федерація України з Московщиною являється програмовою точкою большевиків і українських ес-ерів, все таки українські ес-ери признають, що така федерація не істнує і що совітський український уряд є нічим иншим як підчиненою Москві партією большевиків і це якраз є причиною ворожого становища українських с.-р. у відношенню до совітів.

Що торкається самих большевиків то українські с. р. уважають їх панування рівночасно і безспорним і сумнівним. Безспорним тому, що большевики мають в своїх руках адміністративний державний апарат, червону армію і свою партію, яка обєднала найбільш активні елементи.

Є однак і слабі сторони, що грозять пануванню большевиків і яких легковажити не треба.

Передовсім робітнича кляса, яка дотепер творила головну підпору большевизму, — вже не істнує.

Економічне положення совітських републик незвичайно важке і замісць поправлятися, — гіршає.

Українські ес-ери надають ґенуенській конференції величезне значіння, вважаючи, що вона доведе або до признання зах. Европою совітського уряду, або викличе війну большевиків з Европою. Послідне видається більше можливим“.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, Ринок 10.

Фраґменти лихоліття.

Данина в повнім ході.

Inspektorat Skarbowy
w Skałacie
L. 969.

Skałat, 31. marca 1922.

Do Zwierzchności gminnej (wszystkich, w której jest siedziba gr. kat. probostwa i rzymsko kat.).

Na podstawie raportów organów kontrolnych, tudzież na podstawie ustnych i pisemnych relacji Panów Naczelników gminy stwierdziłem, że prawie wszyscy gr. kat. proboszczowie względnie administratorze, a także niektórzy proboszczowie rz. kat. nie zapłacili dotychczas I. raty nadzw. daniny państwowej mimo że termin płatności tej raty już minął.

Ponieważ grunta należące do probostwa są w używaniu proboszczów przeto ma tu zastosowanie art. 35. ust. Wobec tego należy od proboszcza lub administratora jako użytkowcy pobrać i ściągnąć część daniny według następujących zasad:

1) od proboszcza lub administratora, który objął parafję przed 1916 r. 50 prc., t. j. połowę całej daniny.

2) od proboszcza lub administratora, który objął parafję przed r. 1920 40 prc. całej daniny.

3) od proboszcza lub administratora który objął parafję w r. 1920 30 prc. daniny.

4) od proboszcza lub administratora, który objął parafję w r. 1921 20 prc.

Egzekucję należy przeprowadzić bezpośrednio po otrzymaniu niniejszego okólnika, i to o ile Pan Naczelnik uzna za konieczne z asystencja Policji Państwowej, zafantowane rzeczy lub inwentarz przewieść do siedziby kasy Skarbowej celem sprzedaży na licytacji i oddać do rąk Naczelnika gminy w siedzibie kasy, który w porozumieniu z Naczelnikiem kasy zarządzi sprzedaż zafantowanych ruchomości względnie inwentarza. — Wszelkie powoływania się na wniesione rekursa, przedstawienia i inne pisma przez proboszczów lub administratorów nic nie obchodzą Panów Naczelników i nie mogą w żaden sposób wstrzymać akcji egzekucyjnej. O ileby który z proboszczów lub administatorów okazał chęć zapłacenia przypadającej na niego części daniny, należy policzyć odpowiednie procenta zwłoki i koszta egzekucyjne.

Do 10. kwietnia b. r. ma być akcja ukończona, o czem każdy z Panów Naczelników donesie specjalnem raportem do Inspektoratu. Nie zastosowanie się do (czynności) niniejszego polecenia pociągnie za sobą dla Panów Naczelników skutki z art. 27. i 28. ustawy o nadzw. daninie państwowej.

Naczelnik Inspektoratu Skarbowego
Starszy Radca Skarbu
Müller.

Студентське життя.

Сучасне положення українського студентства.

Нашому громадянству здається, що студентське життя української молоді в минулому і біжучому році завмерло. Загально мається враження, що українське студентство в тих часах скрилося десь від ясного світла в підвалля — гекатомби. Про студентство чує наше громадянство лиш із сторінок преси, як читає про арештування, ревізії, закриття студентських товариств, чи нагінку за „тайним українським університетом“. Одначе ясного образу сучасного положення українського студента виробити собі не може.

В минулому читалося, як львівська поліція закрила центральну організацію української молоді вищих шкіл „Український Студентський Союз“, з часом запечатала поліція „Академічну Громаду“, якої черга розвязання на днях. Тодіж закрила поліція товариство допомоги студентству „Академічну Поміч“. На тих товариствах опиралося все життя українського студентства і через ці товариства довідувалося ширше громадянство, що українське студентство живе. Нині загально студентство ходить самопас, одинцем, без координації і без моральної та матеріяльної помочі. Польське студентство без сумніву находиться в далеко кращих умовинах, а його власний орган „Czyn“ характеризує: „Молодіж виявляє нині упадок духа і енергії, цілковита майже простація ідеї, іронічно-згірдливе скривлення уст, коли думає про завдання життя, в її сміху чи усміху чується майже сльози болю скривдженого кльовна.“ Так про себе говорить польський студентський орган. Та чи можна би сказати ці слова, чи подібні українській молоді? Українське студентство, як що мало би бути таке, а радше найтися в такім положенню, то не воно було би винуватим, а обставини.

До війни українське студентство помагало собі як морально, так і в части матеріяльно. Нині таких товариств брак, а як би істнував який студентський гурток, то це становить вже претекст до нагінки на якогось там „Кума“, або і представляється, що се „конґрес“ і в слід за сим йде — розуміється — підозріння о „antypaństwową działalność“. А наслідками такого поступовання є, що український студент робиться боязливий. Зі своїм товаришем не стане говорити, бо в кождій одиниці підозріває „провокатора“. Організаційних гуртків не закладається, бо українське студентство боїться зайти в староство чи на поліцію по леґалізування такого гуртка. А так само, як одиниця вдоволяється самим собою, плекає свій егоїзм, оправданий страхом перед переслідуванням, то й не думає про науку, бо його морфінує „невирішена справа“. Тіж самі обставини впливають і на се, що студентство виявляє нині так мало праці і на культурно-освітній ділянці серед ширшого загалу. І все те діється тільки тому, що власти уважають українське студентство за леґально неіснуюче. Сама студентська польська суспільність своїми ухвалами і вчами творить невиносимі суспільні обставини для українського студентства, а вкінці і са-

но українське громадянство, особливо старше, не дуже прихильно, а деколи навіть і ворожо ставиться до українського студента. Воно студентства не підпирає, сторонить від нього, боячись евентуальних арештувань. Студентів не приймається в товариства, бо присутність там студентів може служити претекстом до розвязання товариства. Помешкання український студент при українській родині не дістане, бо це утворює можливість ревізії. І аж смішно вичислювати дальші причини. А в дійсности українське студентство не становить таких „страшних" людей. Воно все таки попри „стерроризованість" старається лиш о дно, щоби найти собі знання і освіту. Частина його старається навіть представитися українській суспільности ідейними борцями за культуру і поступ свойого народа, а в тім в першу чергу за свою найвищу школу — університет.

Та сама частина задля сих постулятів рішилася на моральні і матеріяльні терпіння і свідчить собою про сучасне положення його. Тому український студент не може бути причиною сторонення старших. Його треба заохочувати до праці, дати йому змогу найти духову поживу, бібліотеку, читальню, науковий кабінет.

Европейська допомогова акція студентству.

В половині місяця квітня відбудеться в Турнаві (Чехія) міжнародня конференція „Европейської допомогової акції студентству". Там питатимуть про положення українського студентства в Східній Галичині і потребу допомого для його. Чи яка міжнародня інституція дала йому яку поміч? До тепер знаємо, що українське студентство в Східній Галичині не одержало ніякої помочі від міжнародніх інституцій. Були спроби з рамени гуртка ініціяторів старатися о се. Ще в грудні 1921 р. сей гурток звертався в тій справі до представника Всесвітньої студентської федерації у Варшаві. У відповідь сей гурток одержав заяву згаданого представника, — що українські студенти Східної Галичини з допомоги користати не можуть, бо Секція допомоги є цілковито залежна від польського уряду і тим самим не може піти на зустріч українському студентству Східної Галичини, яке бойкотує польські вищі школи, щоби з цього приводу не ввійти в колізію з польським правительством". На тім скінчилася спроба українського студентства Східної Галичини позискати поміч від міжнародніх організацій допомоги студентству і се повинні знати українські студентські делегації на зїзді в Турнаві.

Всеукраїнський студентський зїзд.

До нотатки часоп. „Вперед" ч. 67. з 30. III. с. р, про Всеукраїнський студентський зїзд маємо відомости, що в згаданім зїзді мають брати участь студенти всіх груп і „центрів" від „реакціонерів" до комуністів, які стоять на становищі соборности і повної незалежности України. Час зїзду неозначений ще з причини трудностей комунікування ініціяторів зїзду з студентськими організаціями головно в Польщі, Східній Галичині і радянській Україні. По одержаним відомостям зїзд скорше червня с. р. не відбудеться.

Дописи з краю.

Перемишль.

Вистава „Запорожця".

Музикальний гурток Перемишля, що групується в „Бесіді" взявся в останніх часах до дуже гарної культурної роботи. Вільні від заняття хвилі старається він як найкраще використати, приготовляючи концерти, театральні вистави то що. І ця праця принесла вже успіхи. Дня 3. ц. м. виставили перемиські аматори симпатичну оперету „Запорожець за Дунаєм". У виставі взяли участь майже усі музикальні й співочі сили. І так бачили ми на сцені, або в орхестрі навіть старші особи і на вищих становищах. За це очивидно їм належиться повне признання.

З самого початку вистави замітна була легка трема, одначе по кількох хвилях вона минула і аматори почували себе на сцені свобідно. А належить підкреслити, що крім п. Стадникової, котру запрошено в останній хвилі зі Львова, бо одна аматорка занедужала, усі були перший раз на театральних дошках.

На перше місце, не згадуючи очивидно про артистку п. Стадникову, котра відіграла прекрасно ролю Оксани, вибилася Одарка (пні О. Березовська). Її милий і дуже звучний голос, симпатична поява та свобода рухів викликали загальний подив.

Ролю Карася відіграв з повним успіхом п. Горечко, нагадуючи місцями нашого безсмертного Карася — Рубчака. Без закиду вивязалися також із свойого завдання Андрій — п. Рончковський, котрий відспівав свою доволі велику й високу партію зовсім добре, як також Султан — п. М. Винницький, Імам — п. Зиблікевич і усі инші аматори.

Окрема згадка належиться хорови, зложеному з членів „Перемиського Бояна" і „вісімці" що відгуляла на сцені козачка.

До успіху вистави причинилася в дуже великій мірі добра орхестра, яка стояла через весь час вистави на висоті свойого завдання. Диригував п. Антін Березовський, котрий підготовив виставу.

Ціла вистава усім загально подобалася, доказом чого були бурливі оплески. Належить тільки ствердити з болем, що перемиська громада не оцінила як слід цієї культурної праці аматорів, бо не явилася на виставі в такім числі, як повинна. Другим разом це може не повториться.

Булоб бажаним, щоби перемиська дружина повторила виставу в Перемишлі, а відтак дала її по усіх дооколичних містечках, а зробить тим більше, чим декому може здаватися. Найтящий є перший крок. Колиж його вже зроблено, належить для загального добра продовжати цю культурну працю.

ин.

Товмаччина.

Як відбудовуються українські школи.

Українська народня школа в Будзині була знищена війною і громадяне стараються тепер її відбудувати. Навіть одержали з будівельної експозитури в Товмачи 6 м³ дубини і 28 штук ялового дерева з обіцянкою, що на майстра одержать 10.000 мп. Решту коштів мала понести громада. Тимчасом наказний війт Микола Ґенсіцкий, за намовою польського пароха з Коропця, кс. Папроцкого заходиться коло будови польської школи, якої в Будзині досі не було, бо в селі є всего 17 дітей латинників. Наказна громадська управа рішила вже була виміняти город за 2 морґи громадського пасовиска і побудувати на городі спільну школу. Однак кс. Папроцкі відступив громаді з ерекціональних ґрунтів кусник ґрунту, обіцяв покрити кошти будови польської школи і тим приманив латинників, що вони пристали на будову польської школи. Не уважаючи на протести Українців, війт Ґенсіцкий задумав проти волі 4/5 частий українського населення переперти будову польської школи, спровадив 76 штук ялового дерева з товмацької експозитури і навіть хотів забрати дерево, одержане на будову української школи. Однак громадяне не позволили на перевіз того дерева і його скинено на дорогу. Рівночасно внесли проти загарбання дерева, призначеного на будову української школи, протест до повітової ради шкільної в Товмачи і до кураторії у Львові та зажадали, щоб уже раз відбудовано українську нар. школу в Будзині. Як цей протест шкільні власти полагодять, годі в нинішних часах передвидіти. Одно ясно, що 4/5 українського населення буде без школи, а 17 дітей латинників буде мати новоосновану і коштом цілої громади побудовану польську школу.

Ґрималіщина.

Lux in tenebris.

Скалатський повіт, де колись кипіла робота на всіх ділянках народнього життя, немов занімів та завмер. Ніхто не думає про те, щоб розпочати віднову національної організації, всюди занепад ідейности і грубий матеріялізм. Останніми часами оживилось троха в самому місті Ґрималові. Завдяки ідейности декілька одиниць, а головно старанням рухливого академика Осипа Кметика, завязався при чит. „Просвіти" аматорський кружок, який дав один концерт і три представлення. Аматори, переважно місцеві міщани, кождим разом вивязались зі своїх роль знаменито. Їм теж належиться повне признання за їх невсипучий, безінтересовний труд серед незавидних теперішних обставин. Порадно булоб лише, щоби ґрималівський аматорський кружок дав свої вистави також і по инших місцевостях в повіті (хочби в Скалаті, Товстім, Вікні і ин.). Це принеслоб подвійну користь, матеріяльний дохід тай инших звоохотилоб до діяльности.

РІЖНІ ВІСТИ.

Нова партія на Підкарпатській Україні.

З Праги доносять: В Кошицях відбулися збори при співучасти посла Боровского, на яких обговорювано питання о створенню нової політичної партії в Прикарпатській Україні. Порішено основати независиму соціял-демократичну партію і скликати в тій справі збори основників. Ініціятори надіються, що в сей спосіб охоронять велику часть робітників від комуністичної агітації. (Рпр.).

Білорусь під польською владою.

Виленська ґазета „Беларускій Звон" з 18. марта ц. р. наводить слідуючі факти утиску зі сторони польської влади: „В селі Підліся Городенської громади, Несвежського повіту, арештувала поліція селян Івана Яновича і Володимира Гусака, яких сильно побила. Арештовано їх тому, що читали леґальні білоруські книжки і ґазети. Обох замкнено в Несвежській тюрмі.

По тій самій причині переведено в сусідних селах ряд ревізій у селян, що читали білоруські леґальні ґазети. За ті „проступки" оголошено їх большевиками.

Те саме було причиною, що в селі Нова Веска побито до півсмерти братів Д. і К. Валенцьких. У всіх Білорусинів переводить поліція труси і арештування, при чому шукається мнимо за оружям. При тій нагоді побито в. м. Городку братів Пархимовичів, які подавались на пашпортах як Білорусини.

В Ошманах арештовано книгаря Тарчевського і сконфісковано всі білоруські книжки, які находилися в книгарні. В Бенежській громаді Ошманського повіту арештовано за чисто культурницьку роботу 15 людей, між ними 3 учителів.

Ґазета питає, чому це все робиться? Длячого посли польського сойму мовчать?

Після обговорення і гострого напятнування польського поступовання на білоруських землях кличе автор:

„Нехай знають всі, що не дивлячись на договір про Союз Народів, який підписали Падеревскі і Домбскі, — Поляки позбавили цілу білоруську націю її національних прав!

Нехай знають, що польський „похід на Схід" далеко полишив за собою своїх німецьких учителів-гакатистів!"

Ленін поїде до Ґенуї?

„Русспресс" подає з Риги: Офіціяльним головою совітської делеґації на ґенуенську конференцію буде Ленін. Чічерін заявив, що Ленін приїде до Ґенуї, „коли на це позволять діла".

Іменовання Карахана.

Як доносять з Москви, управляючим наркоміндїлом на час конференції в Ґенуї назначений совітський представник у Варшаві, Карахан.

Совіти бють золоті і срібні монети.

В Петрограді розпочато чеканення золотих і срібних монет із забраних по церквах дорогих металів.

Великий страйк в Америці.

Минулої суботи припинено працю у всіх копальнях вугля в Ню Йорку. Страйкує 600.000 вуглекопів. (Пат.).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Виїзд Л. Джорджа до Ґенуї.

Льондон. (ПАТ). Л. Джордж відбуде з Поанкаре конференцію в переїзді через Париж в пятницю. Вечером того самого дня премієр виїде до Ґенуї.

Париж. (ПАТ.) „Еко д' Парі" доносить, що на завтрішній стрічі Льойда Джорджа з Поанкаре, яка відбудеться на Ке д' Орсей, Льойд Джордж мабуть щераз спробує наклонити Поанкаре, щоби особисто взяв участь у ґенуенській конференції. Про стрічу обох премієрів видасться урядове звідомлення.

Зєд. Держави не будуть заступлені на конференції в Ґенуї.

Льондон. (ПАТ). З огляду на суперечні вістки преси заявлено знову в Білому Домі в Вашінґтоні, що Зєд. Держави в ніякій формі не будуть заступлені на ґенуенській конференції.

Конференція в Ґенуї потриває 2 місяці.

Рим. (ПАТ.) По урядовим обчисленням конференція в Ґенуї потриває два місяці. В першому місяці мається полагодити справи політичні, в другому економічні. З заяви міністра загр. справ Шанцера виходить, що італійське правительство хоче окружити російську делеґацію спеціяльною охороною, щоби не дати їй нагоди до ширення совітської пропаґанди.

Французькі услівя для російської делеґації.

Ганновер. (ПАТ). Поанкаре поручив французькій делеґації, щоби на передвступній конференції перед нарадами в Ґенуї вважадала від сов. Росії формального визнання постанов конференції в Кан. Загально думають в Парижі, що Льойд Джордж не згодиться на це предложення.

НОВИНКИ.

— **Оголошення** до святочного числа, котре появиться в суботу дня 15. с. м. в значно збільшенім обемі і накладі приймає адміністрація до середи 12. с. м. включно.

— **Конфіската.** Вчорашне число (40) „Громадського Вістника" з д. пятниця 7. квітня 1922 сконфіскувала прокураторія за три уступи в передовій статті п. з. „Анархія". (14)

— **З містечок провінціональних пацикіа.** До громадянина Д. в Жабиню п. Поморяни прислав жандарм о год. 11·30 в ночі сільського вартівника з карткою, в якій жандарм, покликуючися на розпорядок тернопільського воєвідства ч. 171, жадає видачі 27. і 28. чч. „Громадського Вістника" і ч. 62. „Впереду". Також в Поморянах відібрано нашим передплатникам деякі числа газети. — Далі командант жандармерії в Сороцку Варгацкі сконфіскував у тамошного священика чч. 27, 28 і 33 нашого часопису, покликуючися на розпорядок вищих властей.

— **По послідних ревізіях.** Переведену до поліційних арештів при вул. Яховича п. Марію Кекишівну мають в тих днях перевести до тюрми при вул. Баторія.

— **З тюрми,** Польські власти арештували у Львові дня 19. січня ц. р. бувшого гетьманського генерала і команданта так званої сірої дивізії в Володимирі Волинськім в літі 1918 р., зложеної з українських полонених, що пробували в Австрії — Дмитра Сокиру Яхонтова. Генерал Сокира в вересні 1921 р. прийшов сюда зза Збруча і був арештований та інтернований в таборі в Щепюрній, звідки утік до Львова, де його і арештовано під замітом головної зради з § 58 б) і ц) зак. кар. і під замітом шпіонажі з § 67 зак. карного. Через шість тижнів держав його підкомісар Кайдан в поліційних арештах при вул. Яховича, де над старим генералом мали знущатися між иншими і сам Кайдан в нелюдський спосіб. Тепер знаходиться ген. Сокира в слідчій тюрмі при вул. Баторія; слідство веде радник Ангельскі. Імя ген. Сокири є звязане по части з долею української галицької армії, а іменно цих її частин, що з кінцем 1919 р. опинилися в Одесі, де Сокира був комендантом міста в часі відвороту денікінців, а перед приходом большевиків.

— **Вибрики повітового секретаря.** Повітовий секретар львівського староства Нашковскі (бувший австрійський фельдфебель) завізвав дня 6. ц. м. до бюра староства у Львові, господаря з Рісни руської пов. Львів Михайла Карпинця і тут на основі ціс. патенту з 9. квітня 1854 р. укарав його гривною 30.000 мп. або шести тижневим арештом за це, що Мих. Карпинець не хоче узнати (!) польської влади, що не виповнив конскрипційного аркуша, та що підбурює людей, щоби не давали примусової данини. Рівночасно хотів Мих. Карпинця відставити до арештів, не дозволяючи йому внести рекурсу та заявляючи, що свого карного оречення йому на письмі не доручить, а рекурс може внести з арешту. Загрозив також, що в найблизчому часі вишле також Карпинця до табору в Стшалковій. Укарання М. Карпинця наступило без переслухання яких небудь свідків, а на сам тільки звичайний донос. П. Карпинець жадає цею дорогою, щоби доручено йому це словне оречення секретаря Нашковского, щоби проти нього міг боронитися в звичайній законній дорозі.

— **Идуть в гору.** Нас повідомляють, що „советнік" Скарбової Дирекції Луцик за заслуги, віддані при переняттю москвофілами Ставропігійського інституту, має бути перенесений з авансом до міністерства скарбу у Варшаві.

— **Ішли „на фронт".** На львівськім двірци зловила поліція двох польських дезертирів, які з крісами й долотами вибиралися вже на нічні „наступи".

— **Еміграційне питання.** Red Star Line є першим Товариством, що відкрило своє бюро у Варшаві, ул. Маршалківська 137, як тільки почалась еміграція. Своє Т-во приноровило до вимог емігрантів і через свою добру організацію зискало собі найбільше довіря емігрантських мас. Red Star Line вислало до тепер, завдяки своїй добрій обслузі, більше чим 50 проц. всіх емігрантів, що виїхали з Польщі. Всі пасажирі були як найбільше вдоволені з Red Star Line в часі своєї подорожі. Найліпший доказ вдоволення емігрантів є, що кождий емігрант, який їхав через те Т-во, та хоче приїзду своєї рідні до Америки, посилає тепер корабельні карти лише через те Т-во, і кождий емігрант мусить зголоситися до Red Star Line у Варшаві, Маршалківська 137, або у Львові, ул. Сикстуська 29.

1—1

З театру.

Доволі неодностайні враження винісся з виставки Лисенкового „Ноктурну" і Козаченка: „Пана Сотника". Поновлення „Ноктурну", виведеного вперве перед роком д-ром С. Людкевичем, котрий і зінструментував ту оперку, треба повитати з правдивим вдоволенням. Хоч під ріжними оглядами теперішна виставка не дорівнує тамтогорічній, то все таки, поминувши всякі недомагання у виконанню оперки, вона робить незвичайно приємне і естетичне враження. Є се для нашого убогого репертуару оперового справді цінний набуток, тим більше, що і на нашій тісній сценці може випасти зовсім складно і без разячих сценічних недомагань.

І з музичного боку та мінятуркова опера незвичайно інтересна, тим більше, що виявляє вона майже нові черти Лисенкової музи. О скільки Лисенко в своїй творчости не опирався на народній музичній основі, попадає легко в безвиразовість або еклектизм. Одначе в „Ноктурні", переведенім з музичного боку доволі стилево, можна помітити багато оригінальних віх, згадати хочби незвичайно цікаву в екзотичнім тоні держану арію бакхантки. І хоч у вальчику слідно вплив Шопенівського вальса cis-moll — а й закінчення, ілюструюче наближання дня робить, що так вискажусь, майже „вагнерівський" ефект, — то все те доволі зручно і складно зроблено.

П. С. Сталникова одинока з виконавців, які брали участь в торічній виставці, робила безперечно найкориснійше враження. Панночка з рожою в креації п. І. Туркевичівної давала голосово дуже цінні ефекти, хоч недуга горла від довшого часу — приневолює її до повздержливости. — Колиж брак сценічної рутини у п. І. Туркевичівної мене не дивує, то від п. Бесарабова, котрий чейже не перші кроки робить на сцені, можна би вимагати більше свободи і виразу у грі хочби в таких, що так скажу, „манекінових" ролях, як в „Ноктурні" (в хвилі, коли клякає перед панночкою з рожою лицем звернений до... дірігента). Решта виконавців доволі гармонійно достроювалась до цілости а з окрема на увагу заслугує цьвіркун у виконаню п. О. Голіцинської.

Та на жаль приємне враження по „Ноктурні" знищив цілковито виведений опісля „Пан Сотник". З музичного боку се мішанина всяких ремінісценцій оперових з „Гальки", „Cavaleri-ї" „Carmen" і т. д. закрашена подекуди й то доволі нескладно звуками псевдо народньої струни. Цілість — не виключаючи і режисерії — робила що найбільше доволі наївне враження.

Мушу також зазначити, що деякі ролі не були відповідно обсаджені. Партія Сотника, писана доволі низько, не позволила виявити п. Бесарабову своїх голосових прикмет, хоч і в иншого боку роля та в суті річи комічна не підходить ніяк під голосовий характер п. Бесарабова. — На будуче раджу кінчити виставку „Ноктурном".

В. Барвінський.

✝ Посмертні згадки.

о. Александер Дуркот, парох в Явірках коло Щавниці, помер 1. лютого ц. р. в 47 р. життя, а 24 р. священства, полишив вдову та 5 незабезпечених дітей. Помер трагічною смертю на горах, вертаючи зі стації зал. в Пивничній пішки до хати від колятора, який якраз підписав йому презенту на Корчів, — бродячи по великих снігах, та торуючи собі дорогу, так перемучився, що таки там на полонині помер на серцевий удар. Покійний був добрим священиком, дбав особливо о шкільну дітвору, та був дуже приязним в пожиттю. В. Й. П.

о. Теофіль Начмарчик, парох в Білгаревій, Грибівського деканату, помер 16. II. ц. р. на інфлюенцію, в 78 р. життя, а в 50 р. священства. Покійний був дуже діяльним членом „русско-нар. організації". З початком всесвітньої війни перейшов усю трагедію арештовань, полевих судів, Талергофів і др., та вернув до хати з надірваним здоровлям. З ним зійшов у могилу один з тих завзятійших „русских", які ніколи не могли ані порозуміти, ані погодитися з живою українською течією в нашім народі. Нещасливу мав руку в справі „русскої бурси" в Новім Санчи, але ще й тепер, коли ся бурса враз з прекрасною площею в середині міста найшлася під зарядом Українців, доложив всіх заходів, щоб те все відобрати Українцям, що йому й вдалось при помочи староства. Мимо цього Покійний не вмів справи припильнувати, бо тимчасовий куратор, адвокат Жид, цілу реальність вартости 80 міліонів мк, продав маґістратови за 2 міліони мк. І так сам її не вдержав і Українцям видер. На похороні був староста з Грибова, маршалок повітовий і др. Маршалок попращав Покійного, як довголітного члена Ради повітової. В. Й. П.

ЖЕРТВИ

Пресовий фонд.

На пресовий фонд української незалежної преси зложили в марках польських: Д-р Іван Куровець 10.000 кличе: д-ра Зиновія Левицького в Коломиї, д-ра Іполита Левицького в Стрию, д-ра Гр. Гарматія в Теребовли, д-ра Бр. Овчарського у Львові; о. Роман Лободич Галич 1000 кличе на ту саму квоту або й більшу всіх Впр. ОО. галицького деканату; Роман Бачинський Вербівці 300; о. Олександер Артимишин Бутини 1000; д-р Ардан адвокат Любачів 1000 кличе: д-ра Полохайла лікаря, о. Чичиловича катех., дир. Червінського, Семена Мудрецького всіх з Любачева; Гр. Тершаковець Якимчиці 1000 кличе: всіх з Дембліна зі салі Українців; Сквиртнянський Краків 150 кличе: Целевича Краків; о. Грималюк Тишківці 560; проф. Евген Форостина Перемишль 1000; Йосиф Гриневич Львів 1000; Вас. Шіфмілер Львів 200; Іван Поплавський Краків 300; Осип Леґедза Стебник 200; о. Лаврентій Ткачук Ласківці 2000; о. Костюк Текуча 500.

Рідна Школа.

По 1000 мп.: тов. кред. „Своя Поміч" в Миколаєві н. Д., М. Галань, чит. „Просвіти" в Верхраті, о. М. Жарський, П. Даниш, М. Войтович, П. Левицький, о. П. Стукач, І. Паламар, В. Бабій, о. С. Моравський, О. Радзівіл, Я. Левицький, С. Джус, Вітошинський, д-р М. Король, гр.-кат. церква в Кальнім, о. В. Давидович, А. Адамська, Е. Кадайська, Т. Будвиновський, о. Ю. Левицький, о. В. Давидович, о. І. Гринишин, д-р С. Гладкий, д-р В. Душеньчук, д-р М. Рожанковський, В. Тимофійчук, уряд парох. в Щавнім, о. В. Рожейовський, С. Левицький, В. Смолій, М. Мелінишин, о. П. Яросевич, А. Ґудз, о. Е. Подлісецький; по 2000 мп.: П. Дідач, о. Б. Танчин, І. Лисинецький; по 2500 мп.: д-р Е. Царевич, о. М. Осідач, П. Іванчук; по 3000 мп.: М. Фірманюк, о. В. Винницький, чит. „Просвіти" в Гайворонці, чит. „Просвіти" в Дусанові, чит. „Просвіти" в Піддубцях; по 4000 мп.: о. І. Шерстило, о. М. Городиський, д-р А. Джулинський; по 5000 мп.: Братство церковне з Звинячи к. Чорткова, чит. „Просвіти" в Белелуї, Р. Заячківський, М. Маленюк, чит. „Просвіти" в Середнім; по 6000 мп.: П. Штикула, о. І. Брилинський; по 8000 мп.: Б. Чайківський, о. С. Гаврилюк; по 10.000 мп.: чит. „Просвіти" в Турі вел., уряд парох в Глібові, Д. Олексюк, о. М. Шараневич.

(Далі буде.)

IX

На українську університетську молодь зложили:

Повітовий комітет збірок в повіті зібрав в повіті Жовква в громадах: Рядова кг. 149 жита; Замочок мп. 4.078; Скварява нова кг. 161 жита, мп. 400; Глинсько мп. 1.500; Мокротин кг. 270 жита і кг. 56 ячменю. Разом кг. 580 жита, кг. 56 ячменю і 5.978 мп.

Збіже продано за мп. 48.336 — а по покриттю видатків при збірці в квоті мп. 2.788 передано до Центрального Комітету збірок мп. 51.526.

Гром. Заліщики: Вп. д-р Маковей 500, С. Юрків 200, В. Бараник 500, М. Глинський 200, С. Лаптута 200, І. Евіченюк 100, о. Попадюк 500, Г. Безушко 100, А. Романко 500, д-р А. Вижницький 500, С. Слободян 500, Р. Савицький 500, Чехович 100, А. Дембіцька 500 (?) 250, Сторожинський 100, о. Боклащук 200, Юрійчук 100, М. Стажинська 500, Баранецька 100, Заровецький П. 200, Ґембатюк 200;

в громаді Випятинці: Вп. о. М. Ганкевич 200, В. Комарницький 100, А. Король 100, Роман Крихтяк 100, Ільницький В. 100, І. Врублевський 100. Д. Юрик 100, Г. Горапяк 100, Р. Прокопчук 100, Марія Крихтяк 100, Андрій Палечнюк 100. Разом 7.750.

Всім жертводавцям складає на сім місци подяку Центральний Комітет збірок. 1045в

ОПОВІСТКИ.

Народній театр Тов. „Українська Бесіда" у Львові, під артистичним проводом Олександра Загарова. Сали Тов. ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5.

Субота, 8. квітня: шестий раз „ЦИГАНСЬКА ЛЮБОВ", романтична оперета на 3 дії Ф. Легара.

Неділя, 9. квітня: попол. „НЕВОЛЬНИК", драматичні картини зі співами і танцями на 5 дій М. Кропивницького, вечером „ТАРТЮФ", комедія на 4 дії Ж. Моліера.

Початок вистави о год. 7·30.

Білети в ціні від 500—200 Мр. продає „Народня Торговля", а в день вистави від год. 4·30 попол. Каса театру.

Позір! В неділю 9. квітня 1922, відбудеться під церквами збірка на українську університетську молодь. 1046 2-3

Справлення похибки. В ч. 40. „Г. Б." в оповістці п-ні М. Рудницької-Лисяк пропущено слово корисного рішення, що отсим простуємо.

З Товариства ім. Петра Могили. В неділю, дня 9. с. м. в салі „Української Бесіди", о год. 4½ по-

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВІСТНИК.

Рецензії і замітки.

„МОЛОДЕ ЖИТТЯ“. Часопис українського пласту ч. 4. у Львові, в квітні 1922 р. Це число безперечно й краще зредаґоване й богатше змістом як три попередні, стоїть під знаком надходячої весни.

„Цю весну ми витаємо під знаменем хосенної праці. Вступаємо в переломову хвилю з переконанням, що за нами правда, що зусилля наші видадуть не лиш галузки, але й овочі... На нашім прапорі золотими буквами сяє клич безоглядної справедливости та безмежної любови до вітчини. — Це наша ідея !“.

Безперечно гарна ідея, для якої здійснення — як слушно автор передовиці запримічує — треба чимало боротьби, в якій упаде чимало жертв. Тут сказано це трохи яснійше, як передше, і тому останнє число набирає більше живого забарвлення, тратячи безкровність, ізза якої дехто з громадян відносився до цього орґану й до орґанізації байдуже або й з недовірям. На дальший зміст складається м. и. „На І. Сходини Прихильничок“, (Дрот), де популярно зясована мета пласту й його пожиток для суспільно-національного виховання членів-дівчат, — ц'кава стаття „Обережно бистро!“ (Степан Тис.), про вправу бистроти памяти, — „Дещо про чужі пластові Улади“ (чому не „устрої?“) „Критика нашого Уладу“, де реф. орг. В. Пл. Р. говорить про злобну критику й нехіть деяких кругів до пластової орґанізації. Шкода, що референт не наводить реальних фактів або змісту такої критики, тоді можна би на неї скорше відповісти, зглядно побачити її безосновність, а то зроблено так незручне, що для постороннього читача уся стаття виглядає на схоплену з воздуха, уявлену обиду. — Зрештою попри дрібні недомагання в стилі, мові і коректі журнальчик представляється доволі симпатично. — Найважнійше на будуче: здобутися на зредаґовання недвозначно вже вказувало би на те, що пласт працює виключно для добра рідного народа, бо це доси проглядає крізь рядки часопису досить несміло. —

(*ю.*)

Записки.

Юзілей 35 літної діяльности Ольги Кобилянської в Чернівцях.

Свято Кобилянської відсвяткували буковинські Українці на 26-го марта святочною академією й концертом. Свято відбулося аж цього року завдяки нашій славній сіґуранці, яка редукувала вічно предложені їй до цензурування програми до такого minimum а, що годі було з тим виступити. Завсіди находила вона в програмі якісь бунтуючі пісні, слова, тощо.

В неділю о 10. рано відбулась святочна академія. Відпоручники всіх товариств поїхали по Ювилятку. На хіднику „Нар. Дому“ уставились учениці в шпалірі й кидали письменниці цвіти під ноги. В салі привитали її окликом „Слава!“ члени студентських товариств, котрі були уставлені шпаліром до її фотелю. Свято отворила п-а Грушкевичівна, Є. Пігуляк виголосив промову, в якій порівнав наш край з сухим корчем. В тім корчі загніздилась пташка, що розбудила його до життя своїм чудовим співом, і він почав розвиватися і зазеленів. Звертаючись до письменниці, закінчив бесідник словами: „Позвольте мені поцілувати іменем українського народу ту руку, що так гарно писала“.

Опісля слідувало відслонення образу Ольги Кобилянської, мальованого малярем Е. Ліпицьким. Голова студ. тов-а „Січ“ припняв письменниці по своїй бесіді синьожовту ленту й просив її, щоби вона приняла цю відзнаку тов-а як символ того, за що воно бореться з своїми ніколи ненаситними ворогами. Учит. Соневицький вручив письменниці як заступник учительства букет з живих тулїпанів і синіх гіяцентів з синьо-жовтою кокардою. Учениця семинаря вручила їй вишиваний альбум з підписами. По цім відчитав надр. Ясеницький привітні телеґрами. З привітів визначався оден з Тарнова від посольства УНР. Немило разило те, що зі Львова були лише два привіти, коли з Тарнова було їх чотири.

Пополудне відбувся концерт з цею програмою: 1) Привіт — п-і Грушкевичівна, 2) Слава — міш. хор, 3) О. Кобилянська: Лист засудженого вояка — виголосив п. Пігуляк, 4) Шевченко-Топольницький: Хустина — міш. хор з сопр. сольом п-і Ю. Київської й тенор. п. Лехнюка, 5) Вахнянин: Ой ішли наші славні — міш. хор, 6) а) Шевченко Нижанковський: Минули літа молодії — в супроводі фортепяну й скрипки, б) Олесь-Степович: Ні, не співай пісень веселих — сопр. сольо петроградської оперової співачки п-і Н. Гребенецької, 7) Пачовський-Людкевич: Хор підземних ковалів — з містерії Зоряний вінець муж. хор, 8) Ф. Наруга: Стоїть гора — і Кропивницький: Де ти бродеш, моя доле — дует п-і Гребенецької й п. Федоровича, 9) Потпурі, 10) Ор: Думка — квінтет, 11) Світе тихий — міш. хор з сольом п. Київської й п. Федоровича.

Л.

Віднова „Літературно Наукового Вістника“.

„Українська Видавнича Спілка“ у Львові приступає до віднови журнала „Літературно-науковий Вістник“. Начальний редактор д-р Дмитро Донцов. Відвічальний редактор Володимир Гнатюк. — В усіх справах звертатися покищо на адресу: Володимир Дорошенко, Львів, вул. Чарнецького ч. 24.

Нове мистецтво Росії.

В одному з останніх чисел мистецького французького журналу „L' amour de l' art“ находимо статтю про стан плястичного мистецтва в совітській Росії. На основі тієї нагальної еволюції, яку в так короткому часі пройшло російське мистецтво.

Протягом двох перших років після революції, сучасне модерністичне мистецтво, яке у Франції прозвано „l' art d' avant-garde“ а в Росії „лівим мистецтвом“ панувало в совдепії хочби тому, що офіціяльно, академічне мистецтво втратило багато зі своїх привілеїв в парі з утратою підмоги з боку упавшого уряду. Академії як також усі офіціяльні школи замкнено. Більшість артистів розїхалася по Росії в характері консерваторів мистецьких палат, які замінено в народні музеї. Владу переняло нове мистецтво, якому поручено з гори — наблизитися до народу. Це зближення виявилося в декорації улиць та публичних льокалів при нагоді офіціяльних свят совітської Росії. Народ, для якого „ліве“ мистецтво було свого рода освяченням його примітивного світогляду і мінімальних вимог ставлених мистецькій творчости, бачив у ньому щось своєрідне тоді, коли для російських інтелектуалістів було воно виявом упадку і демагогії. Всеж таки за „лівими“ була сила уряду і вони удержалися при владі.

До кращих памятників мистецтва молодих належить між иншими проект Татліна на памятник III. інтернаціоналу. По словам автора статті, є це перший памятник з епохи модернізму не тільки в Росії, але в цілій Европі.

Треба признати, читаємо в тій статті — що епідемія памятників панує в Росії так само, як у Франції. Комуністи будують усюди пропаґандні памятники ріжних осіб, починаючи від Спартака а кінчаючи на Жоре. Постаті тих памятників є тільки більш змодернізовані аніж „poilus“ з публичних площ Франції, в ґрунті річи одначе є це ті самі приміри археольоґічної реконструкції, як це бачимо на памятнику Маркса, з бородою фризованою асирійським фризієром. Усі памятники в Совдепії за недостачею иншого матеріялу, виконані в ґіпсі, і тому їх дні почислені. Натомість проект Татліна належить до наймогутнійших виявів сучасної архитектури. В противенстві до трикутника, як статичного прінціпу ренесансу, Татлін хоче висловити динамізм переживаної епохи спірально. Як матеріял, кромі заліза, яке входить в кожду новочасну конструкцію, Татлін пропонує ужиття відпірного скла.

Цілість проєкту творить два циліндри з єднаючою їх в горі піраміддою. В нутрі тих скляних форм находяться велитенські редакційні, забавові, концертові та виставкові салі. Усі совітські театри разом з великою каварнею, виконаною після проєктів Татліна і Такулова носять ціхи модерністичної архітектури.

Переходячи до малярства совітської Росії можемо поділити його на—академічне—праве, центральне—еміґрантів і молоде—ліве.

Академічні малярі, заняті державними замовленнями, малюють без устанку офіціяльні портрети комісарів, яких число росте з дня на день.

Малярі з центра, які ґрупувалися довкола журналу „Мір Іскуства“ виеміґрували переважно до Парижа, де помітно змодернізовані, є представниками російського мистецтва не затронутого революцією.

Третю частину—ліву зі Штернберґом на чолі уявляють собою творці симпатичного реалізму в малярстві. Від 1916 р., то є від часу самовладного панування кубізму в модерністичному малярстві Росії прийшло до певного рознуздання як і у Франції, з тою тільки ріжницею, що „жаден з російських малярів не може, на зразок французьких, глянути в зад, щоби льоґічно замінити геометричну конструкцію форм деформацією.

Більшість російських кубістів творить ґрупу „супрематистів“, які прямують до конструкції абстрактних малярських форм. Російські „супрематисти“ виходячи з кубістичних заложень в нічому, хоч так по-з'рно виглядає, не лучаться з експресіонізмом і абстрактністю сучасного голяндського, а тим більше німецького малярства. Головною ціхою, поза розумованими прінціпами супрематистів є декоративність їх малярства. Та декоративність є їхньою силою і слабістю рівночасно. Силу—дякуючи наскрізь малярськими цінностями, слабістю—через безустанне перечення вирозумованій стороні супрематичного напряму. На чоло супрематистів вибивається Малевич, російський жид, Попова і Удальцова.

Другі кубісти з Татліном на чолі сотворили нову ґрупу, правда, не охрещену ніяким спеціяльним іменем. Член тієї ґрупи Лісицький в той спосіб виясняє заложення свого малярства: „Картина, що була іконою для буржуя -умерла, артист, що до тепер виконував плоскі продукції з природи і предметів змінився в конструктора предметів нового світа“. Другий маляр з тої ґрупи Рождественський подає подібні виводи, як представники новокубістичного французького мистецтва: „Конструкція є виразом вимогів епохи, яка прямує до орґанізації і раціонального використання матеріялу. Мистецтво є математикою. Конструовання життя є власне цим мистецтвом завтрішної днини“.

Поруч згаданих ґруп триває в невмінности чисельна ґрупа „Цезанністів“ зєдинена під назвою „Валєт Каро“. Представником тої ґрупи є маляр Купрін.

Нове російське мистецьке видавництво за кордоном.

В Берліні орґанізується нове російське мистецьке видавництво, на якого чолі стоятиме А. Е. Коґан, бувший редактор літературно-мистецького журналу „Солнце Россіи“, та видавець богатьох моноґрафій з области малярства, театру і т. п.

Нове видавництво задумує випускати мистецькі моноґрафії з области російського мистецтва і старовини. До співробітництва запрошено усіх видатніших письменників, що перебувають за кордоном, головно в Парижі, де представником видавництва буде відомий мистецький критик, наш земляк Юрій Лукомський.

В першу чергу мають появитися такі моноґрафії: а) „Константин Сомов“, б) „Старий Київ“ — Ю. Лукомського; в) Російське мистецтво XVI—XVIII. ст. В. Стемицького і г) Російський балєт за кордоном.

Крім цього виходитиме журнал типу давного „Аполлона“ в російській, німецькій, французькій і англійській мовах.

Бібліоґрафія.

(Книжки надіслані до Редакції).

„ПИСЬМО З ПРОСВІТИ“. Рік IX. ч. 15—16. Львів 1. квітня 1922. Зміст: *Д. К.* Вертайте до старого краю. *Т. Шевченко*: З поезій... *Г. Юртик*: Гиджерей. *С. Ш.* Похорон бл. п. І. Кивелюка. *О. Барвінський*: Нестор українських пасічників у Галицькій Україні. *М. Голубець*: Олекса Новаківський. — Дописи. — *Ол. Ка*: З царства „Циганів“. *В. Д.* Чутки про війну. — По світу і по Україні. — Що читати? — Від Адміністрації. — До української суспільности. — Оголошення.

„МОЛОДЕ ЖИТТЯ“. Часопис українського Пласту. Рік І. ч. 4. Львів в квітні 1922. Зміст: *Лиско*: Пластовий похід. *Осипин*: Велика пора!.. *Дрот*: На І. Сходини Прихильничок. — Вісти з світового скавтінґу. *Ст. Тис.*: „Обережно-Бистро!“ *Ст.*: Що пишуть? *Римидолов*: Дещо про чужі пласт. улади. *С. Т.* Писанки. *Б. О.* З пластової хроніки. *Реф. орґ. В. Пл. Р.* Критика нашого улазу. — Вісти з В. Пл. Ради. — Видає: Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю у Львові, ул. Бляхарська ч. 11. — За редакцію відповідає: *Степан Тисовський*. Ціна 4. ч. 100 мп.

„З ЖИТТЯ ПРИРОДИ“. Природничий журнал. Видає Головна Рада Природничого Гуртка україн. прив. ґімназії під редакцією Л. Бачинського. Лука 1. Березня 1922. (Гектоґраф).

Михалевич Микола: ПАСІКА або наука про те, що треба знати, чого постаратися, та як що коли робити, щоби пасіка все добре велася. (Пяте видання з портретом, з одним образком і девятнайцятьми рисунками). Львів 1922. Накладом і заходом Українського Педаґоґічного Товариства, ст. 80. 8°.

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСТНИК.

Краєвий Союз Ревізійний

На загальних зборах Краєвого Союза Ревізійного у Львові дня 25. марта ц. р. предложено звіт з діяльности цеї інституції за 1921 р., що дає повний образ нашої кооперативної організації в Галичині. З огляду на велику вагу справи містимо сей звіт, як також звіт рахунковий та рішення загальних зборів в цілій основі.

Початок 1921 р. застав нашу кооперативну організацію в повнім занепаді, який був наслідком довготревалої світової війни і коротшої, але не менше руйнуючої польської війни проти Західньої Української Републики.

За виїмком центральних інституцій з осідком у Львові, котрі проявляли діяльність, але з дня на день підупадали в наслідок девалюації гроша, в краю були чинні лише деякі кооперативи, котрі не підлягли повному знищенню.

З приводу паспортових трудностей до кінця 1920 р. годі було переводити ревізії кооперативів, однак дорогою кореспонденції провірено, що понад 300 кооперативів було зруйнованих війною, 24 власних домів кооператив збурено, в 25 молочарських спілках забрано машини, рідко в котрій кооперативі була ціла каса, книги і документи понищено, а товари зареквіровано.

Члени Управ і Надзірних Рад в великій скількости попали в табори інтернованих в Берестю лит., Домбю, Вадовичах, Пикуличах і др. а багато спасалось утечею за кордон. Щоби в таких обставинах відновити кооперативний рух, треба було побороти багато трудностей і поконати много перешкод ставлених особливо зі сторони адміністрації краю.

Рада Краєвого Союза Ревізійного і її Виділ—мимо неприсутности з причини війни значної частини діяльних членів—відбували часті засідання з представниками фахових Союзів і запрошеними кооператорами, а вислідом цих нарад було оснування Комітету організації кооператив, до якого війшли представники Краєвого Союза Ревізійного, Товариства „Сільський Господар“, Тов. „Просвіта“, „Народньої Торговлі“, Краєвого Союза Господарських Спілок, Краєвого Союза Кредитового, Молочарського і Збуту худоби. Комісія зложена з пп. Заячківського, д-ра Барана і дир. Герасимовича виготовила проєкт статута комітету організації кооператив в формі умови між вище вичисленими інституціями, який принято дня 4. січня 1921 р. а 17. лютого комітет уконституовався і розпочав діяльність в той спосіб, що виконуючим органом для організації кооператив є Краєвий Союз Ревізійний а для пропаганди Товариство „Сільський Господар“.

Тому, що підупавші кооперативи з краю не могли достарчити відповідних фондів на кошти організації і видавництва кооперативного часопису інституції, що утворили комітет організації кооператив, зложили зараз на початкові кошти комітету датки в загальній сумі 300.000 мп.

З огляду на примусово введений в життя від 1. січня 1921 р. польський закон про кооперативи з дня 29. жовтня 1920 виявилася потреба виготовити новий статут для кооператив, щоби уможливити їх віднову і оснування нових. Комісія зложена з д-ра Говиковича, інж. Павликовського, дир. Галушинського, радн. суду Чайківського і дир. Филиповича, виготовила статут для сільських господарсько-споживчих кооператив відповідаючий вповні вимогам реєстрових судів. В злуці з цею роботою треба було орієнтуватись в лябіринті нових законів, розпорядків, інтерпретацій закону про кооперативи, про ведення реєстру, стемплеві належитости, про ріжні нові інстанції, а то щоби могти подати практичні вказівки, які би з одного боку не відбігали від консеквентної лінії, що її вказує наше правне становище, а з другого боку уможливлювали конечну і потрібну оборону перед шиканами і неоправданими претенсіями. Окремою відбиткою видано в півтора тисяча примірниках „Поучення о основанню і реєструванню кооператив“, де є і взір протоколу, що списати треба при основанню кооперативи і взір подання о впис до суду та точні інформації про стемплі на подання так, що формально нема ніяких перешкід при основанню кооперативи. А яке було заінтересування справою кооперації в краю, нехай посвідчить факт розхоплення в часі 6-ти місяців 3.000 примірників статута і вже видано на ново 10.000 примірників статута кооперативи І-го степеня.

Одночасно йшла інструкторська та ревізійна робота на місцях. В звітовім році переведено через власних ревізорів Союза 269 ревізій. При ревізіях виготовлювано рахунки за воєнні літа, справлювано книги і закладано в місце понищених нові, обміркову ано на спільних конференціях з місцевими людьми способи розвинення діяльности кооператив, спонукувано до діяльности байдужих, спричинювано охоту до праці та спрямовувано працю в нормальне русло.

Непринимання наших громадян до публичних урядів і неприняття нашої молодіжи до вищих шкіл, спонукало значну часть нашої інтелігенції до вільного зарібкування і до праці в кооперативах. Ідучи на зустріч цему напрямк ві, уладжено в маю 1921 р. під проводом дир. Дениса К ренця 1 місячний краєвий кооперативний курс, при допомозі Українського Горожанського Комітету, котрий дав на сю ціль 200.000 мп., в якому взяло участь 90 осіб зі всіх повітів краю, щоби познакомити ся зі всіми кооперативними справами при відповідно широкій пр грамі курсу. Для розповсюднення кооперативного знання поміж селянством, відбули ся також після програми Союза повітові кооперативні курси в отсих місцевостях: Яв рів, Заболотів, Копичинці, Стрий, Чортків, з яких виходило до праці в кооперації пересічно по 30 свідомих кооператорів селян. В Копичинцях, Ч ртк ві і Явор ві викладали головні ші предмети ревізори Союза.

Рівночасно розведено пропаганду за відновою і основанням кооперативи дорогою преси. Подано через щоденну пресу зміст кооперативних законів, поручаючи обовязуючі закони у Східній Галичині з ново заводженим примусово польським законом, та вказувано сталими дописями на конечність віднови і перебудови, до яких треба стреміти. Від мая 1921 р. видається господарсько-кооперативний часопис, котрого видання розпочато завдяки підмозі в квоті 50.000 Мп. від Спілки українських кооператив. Дотепер появилося 8 чисел, заповнених головно статтями членів Ради і персоналу Краєвого Союзу Ревізійного, та добірними інформаційними матеріялами і вістками з нашого кооперативного руху.

В слід за рішеннями послідних Загальних зборів Союза відбувся дня 2. падолиста 1921 р. перший Краєвий кооперативний зїзд в присутности 76 відпоручників союзних кооператив і відпоручників „Сільського Господаря“, Т ва „Просвіта“ і Повітових Комітетів організації кооператив. Для підготування дискусії над справами, що були на порядку нарад зїзду, уладжено в часі від 17. до 28. жовтня 1921 р. разом з Т вом „Сільський Господар“ кооперативні конференції в отсих містах: Стрий, Станиславів, Коломия, Чортків, Тернопіль, Бережани, Перемишль, Рава руська, Львів. При безпосередній стичности кооперативних робітників ріжних округів краю, дано змогу на конференціях і зїзді усталити погляди на всі актуальні справи кооперативної практики. Докладний звіт з конференції і зїзду, поданий в чч. 7. і 8. „Господарсько кооперативного часопису“.

Заходи Краєвого Союза Ревізійного скоординовані через Комітет організації кооператив з заходами Товариства „Сільський Господар“ і фахових Союзів та пропаганда ведена часописами і курсами дали вже в минувшому році позитивні висліди. В численних повітових центрах як Стрий, Жовква, Дрогобич, Перемишль, Станиславів, Коломия, Снятин і др. повстали повітові комітехи організації кооператив, які значно причинилися до віднови істнуючих і основування нових кооператив. В 7 повітах переводять організацію інструктори, іменовані Краєвим Союзом Ревізийним на внесення дотичних повітових комітетів організації кооператив. Рівночасно ревізії і організаційні поїздки ревізорів Краєвого Союза Ревізийного, з чого самих ревізій було в минувшім році 269 довели до цего, що кооперативний рух в краю мимо дальше істнуючих перепон економічної і політичної натури значно поширився. З числа 537 передвоєнних членів Союза відновлено 283 кооператив, не було ще змоги відновити 34 спілок збуту худоби і 43 молочарських, зі 175 спілками ведеться що до речення їх віднови переписку, аб збирають ті спілки в часі війни понищені матеріяли для зладжування рахункових замкнень за воєнні літа. Принято в році 42 нових кооператив, надто зголосилось до приняття 118 кооператив, в яких ще не було часу перевести вступні ревізії, що є умовиною набуття членства. Разом було отже з кінцем року чинних кооператив 443 (283 — 42 — 118.

Нині збільшилось число новочасних спілок ще на около 100, в чім є 2 повітові союзи так, що новооснованих спілок буде в дни нинішнім около 260. В звязку зі збільшенням скількости чинних кооператив виявилася потреба вязати їх в повітові союзи, згідно з провідною лінією Комітету організації кооператив. Комісія зложена з президії Кр. Союза Ревізійного, відпоручників фахових союзів і д-ра Ст. Барана, як референта, виготовила статут повітового Союза, на якім вже основуються повітові Союзи там, де є вже відповідна скількість кооператив першого степеня. Оснування цих Союзів вимагає докладної підготовки терену, щоби передчасним основанням таких Союзів там, де нема до цего підстав не наразити кооперативного діла на небезпеку.

(Продовження буде).

Ціни збіжа.

Дня 5. квітня нотовано у Львові такі ціни збіжа за 100 кг.: пшениця 15.600—16.200, жито 10.500—10.800, ячмінь 9.200—9.400, овес 10.300—10.600, кукурудза 10.500—11.000, бараболя 3.400—3.600, фасоля 13.000—13.500, горох 10.500—11.200, біб 8.500—9.000, вика 9.000—11.000, лубін 8.000—8.500. гречка 9.500—10.000, мука: житня 15.600—17.500, пшенична 24.300—29.300, отруби пшеничні 6.700—7.000, отруби житні 6.200—6.500. Мішки 300—350. Конюшина 90.000—110.000 Солома 3.000—3.200, сіно 3,200—3.500, лен 19.500—21.000, гречана каша 19.500—20.500.

Курс грошей.

Курси заграничних валют. Львівська неофіціяльна біржа нотувала дня 6. квітня: американські доляри 3 860—3.870, одинки і двійки 3.760—3,780, канад. доляри 3.600—3,620, одинки і двійки 3.500—3.520, нім. марки 13.00—13.05, сотки 12·70—12·80, дрібні 12.50—12·70, леї 27.00—27·20, дрібні 26 00—27·00, чеські корони 72·00—72·50, дрібні 70·00 до 71.50, австрійські тисячки з новійшої емісії 950—970, старшої емісії 2200—2300, сотки новійшої емісії 90·00—95·00, стар. емісії 220·00 — 225·00, 50-коронівки 45·00—130·00, 20-коронівки 18—41, 10-коронівки 9—21, 1-ки і 2-ки 0·80—1·05, рублі 5 сотки 1·65—2·20, сотки 2·30—3·20, 25-рубл. 1·60—2.00, 10-рубл. 1·50—1.60, решта дрібних від 0·80—1.00, думські тис. 35·00—45·00, думські 250-рубл. 20·00 до 40·00 карбованці 1·10—2·80, гривни 4·00—7·00, франц. франки 320—340, фунти штер. 16.000—16.100, шв. франки 760—780. Золото: 20 кор. 14.600—14.650, 20-франківки 14.400—14.450, 20-марківки 14.900—15.000, фунти шт. 14.400—14.450, 10-рубл. 17.800—18.000, дол. 3.720—3.740. Срібло: Австр. корони 245—248. 5-кор. 1250—1270, фльорени 625—635, рублі 1.080—1.100, копійки 4·80—5·00, амер. доляри 2.850—2.900, половинки і чвертки 2.750—2.760, канад. доляри 2.600—2.650, дрібні 2.400—2.420, леї 225—230.

пол. відбудеться виклад ред. Миколи Голубця про Данте. Прелєгент відчитає м. и. свої найновійші переклади з Данте.

Оголошення. На неділю 9. квітня ц. р. о год 10 рано в помешканню Т-ва „Воля“ вул. Осолінських ч. 8. 2 поверх скликаються ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ членів львівської філії Т-ва допомоги збігдям з України зі слідуючим денним порядком: 1. Справоздання Управи філії Т-ва. 2. Справоздання Ревізійної Комісії. 3. Довибори членів Ревізійної Комісії 4. Реорганізація Управи філії. 5. Біжучі справи. Коли б на 10 год. не зявились всі члени Т-ва, то о 11 год. Збори б дуть дійсні при всякій кількости прибувших членів. — Управа філії. 984 3—3

Всіх членів Ставропигійського Брацтва прошу, щоби зволили як найчисленнійше взяти участь 1) в реколекціях, які розпічнуться в суботу, дня 8. квітня ц. р. о год. 6. вечером в Церкві Семинаря духовного, 2) в обході з Плащаницею дня 14. квітня ц. р. о год. 11 рано в Церкві Успенія Пр. Д. Марії. — Д-р ФЕДАК сеніор. 1070 1—1

Ширші членські сходини „Союза Українок“, які відложено з причини Загальних Зборів Товариства охорони дітей і опіки над молодіжю, відбудуться в понеділок 10. квітня о год. 5 після полудня в домівці Союза (Народний Дім.) На порядку нарад дуже важні справи. 1—1

Канцелярія Тов-а „Просвіта“ подає до публ. відома, що з днем 1. IV. 1922 р. п сено ціну за Літературу Возняка й Українське письменство о 30 прц. всіх инших видань о 25 прц. дотеперішньої вартости, а ціну видань фонду „Учітеся“ з 400 на 5 0 мп. III 1—1

Товариство Захист для сиріт у Львові отвирає з днем 15. червня ц. р. в місцевости ПІДЛЮТЕ (п. Перегінсько).

Оселю для вітників

Чудовий гірський воздух, високе на 600м. положення серед шпилькових лісів, здорова і смачна пожива, своє товариство, річна купіль в Лімниці або тепла мінеральна (сірчано йодова), всілякого рода забави та прогульки, все те дасть змогу вичерпаним особам нашого громадянства гарно відпочати і прийти до сил. Вигідний доїзд лісною залізницею від ст. Брошнів на шляху

КНИГАРНЯ НАУКОВОГО ТОВ-А ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

у Львові, Ринок 10, поручає

— — образкові видання: Казки з 1001 ночі, Червона шапочка, Війна Грибів з Жуками, Про дванадцять місяців, казки. — —

Стрий-Станиславів. Цілоденне удержання (з 4-кратною їдою) коштуватиме 600—1000 Мп. від особи, залежно від комнати. Буде також до винайму кілька комнат з кухнями, в яких дотичні родини можуть самі собі варити. На цей рік знайде приміщення тільки около 50 осіб. Хто хотів би заздалегідь запевнити собі місце, або дістати блищі пояснення, зволить звертатися письменно до п. Г. Е. Гашинського, Львів, вул. Руська ч. 20. („Дністер"). 5—6 992

Дрібні оголошення.

УРЯДОВЕЦЬ поважної фінансово-економічної інституції, Українець-Галичанин з економічною освітою, бувший відповідальний діяч закордонних кооперативних Союзів, знає мови, глядає посади тут або на провінції — завідуючого або урядника в кооперативі, спілці торговельній, фінансовій або промисловій. Ласкаві зголошення до Адміністрації „Діяльному" 1—2

ЛІКАР-УКРАЇНЕЦЬ перенесеться до місцевости, де міг би числити на відповідну практику. Проситься українські Інституції і Громадян о ласкаве уділення близших інформацій під „Доктор" до Адміністрації „Гр. Вістника". 1075 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Потрібні сейчас аґенти

евентуально подорожуючі до розпродажі мануфактури. Зголошення: „МЕЛЬМА" Львів, Зиблікевича 24. від 6—7 попол. 1052 2—2

Рентґенольоґічне Заведення

Д-р В. МІЛЬБАУЕР

Стрий, вул. Міцкевича ч. 22.

1017 3—5

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

КЛИМ ПОЛІЩУК.

:: МАНІВЦЯМИ ::

Нариси й оповідання з часів Революції.

ДРУГА КНИЖКА.

„Учительська Бібліотека" ч. 1. Склад видання: Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка Ринок 10. 1074 1—1

„ПОЛОТНО" Львів Зімерника 20. Полотна, пайги, сукна, мотузяні вироби. 736 0-?

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

:: „Народного Дому" ::

господарсько-торговельного стоваришення зареєстрован. з обм. пор. в ТЕРНОПОЛІ відбудуться дня 28. квітня 1922. год. 12-ій в полудне в салі „Міщанського Братства" в Тернополі з таким порядком нарад:

1) Отворення і уконституовання Зборів.
2) Відчитання протоколу з попередних Зборів.
3) Звіт за рік 1921.
4) Розділ чистого зиску.
5) Зміна статута в цілій основі.
6) Вибір 3 а в разі зміни статута 7 членів Надзірної Ради.
7) Внесення і запити.

Білянс стоваришення є від 20. квітня н. р. виложений до перегляду членам в льокалі стоваришення, вул. 3. Мая ч. 3 в подвірю. До участи в Зборах є управнені лиш члени, що леґітимуються уділовою книжочкою. На случай браку комплету відбудуться другі Загальні Збори з тим самим порядком нарад в тім самім місці о год. 12·30, а рішення їх будуть правосильні без огляду на число присутних членів.

Тернопіль, дня 14. марта 1922.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ:

Д-р Степан Брикович голова. **Михайло Губчак** секретар. 1069 1—3

Пора! Молочарські Спілки Старі обновляти, нові основувати. — — —

По вказівки і знаряди належить звертатися

до Кр. Союза Молочарського в Стрию.

875 0—11

З огляду на недостаточне число членів на

3-тих ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ

Господарсько-торговельної Спілки Філії — **„СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ"** — стов. зар. з обм. пор. в КОПИЧИНЦЯХ які мали відбутися дня 1. квітня ц. р. в сали Народного Дому відбудуться тіж Збори дня 26. квітня 1922. о 12 годині в полудне, які будуть важні без огляду на число членів. Денний порядок:

1) Відчитання протоколу.
2) Звіт Управи з діяльности, затвердження річного звіту і білянсу.
3) Уділення абсолюторії.
4) Розділ зисків.
5) Зміна статута.
6) Затвердження вибору Управи і доповняючий вибір Надзірної Ради.
7) Внески членів.

Річний звіт, рахунки і білянс є виложені в льокали стоваришення для перегляду членам в урядових годинах.

В Копичинцях, дня 3. квітня 1922.

Осип Радзівіл вр. голова. **Стефан Сафіян** вр. секретар. 1056 2—2

Оповістка.

Надзірна Рада Краєвого Союза Кредитового, стоваришення зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, скликує на основі §. 45. і 47. статута

XXII. Звич. Загальні Збори Стоваришення

на день 28. квітня 1922., год. 4. по полудни,

в сали Стоваришення у Львові (ринок ч. 10., I. поверх) з отсим предметом нарад (§. 52. ст.):

1. Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів Стоваришення.
2. Звіт Дирекції з діяльности за двайцятьтретий рік адміністраційний (1921) з замкненням рахунків і білянсом.
3. Звіт Контрольної Комісії з внесенням на уділення абсолюторії.
4. Внесення Надзірної Ради на розділ чистого зиску, (§. 45а, і 23. статута).
5. Вибір членів Надзірної Ради (§. 37. статута).
6. Вибір 3 членів Контрольної Комісії (§. 52. б. стат.).

Право участи в Загальних Зборах мають члени, котрі в цілости уплатили принайменше один уділ (§. 50. стат.). За леґітимацію служить уділова книжочка. На Загальних Зборах беруть участь члени особисто; правні особи заступають їх законні представителі (§. 51. стат.), які мають виказатися достаточно повновластю.

Маєтковий білянс за 1921 рік є виложений в льокали Стоваришення (Ринок ч. 10. I. пов.), де члени можуть його переглядати (§. 56. стат.)

За Надзірну Раду Краєвого Союза Кредитового, стоваришення зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, 5. квітня 1922 р.

Володимир Левицький предсідник.

Д-р Юлій Савчак секретар. 1064 2—3

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у ЛЬВОВІ, РИНОК 36.

І В СВОЇХ 19 СКЛАДАХ ПО КРАЮ ПОРУЧАЄ

НА СВЯТА

РІЖНІ КОЛЬОНІЯЛЬНІ ТОВАРИ, ЯК: КАВУ, ЧАЙ, ЦУКОР, РОДЗИНКИ і т. под.

Для Всч. Духовенства

ЦЕРКОВНЕ СВІТЛО І ПРИРОДНІ ВИНА УГОРСЬКІ І АВСТРІЙСЬКІ ДЛЯ ЦІЛЕЙ БОГОСЛУЖЕННЯ.

ПРИГАДУЄТЬСЯ що товариство **платить** від VI. 2—2

щадничих вкладок 10 процент.

Українська КНИГАРНЯ І АНТИКВАРНЯ у Львові

ВУЛ. РУТОВСЬКОГО Ч. 22.

ПОРУЧАЄ;

Єлисей Карпенко: Білі ночі. Драматична поема.
„ „ Осінньої ночі. Трагедія.
„ „ В долині сліз. Драма.
„ „ Момот нір. Трагедія.
„ „ Святого вечера. Драма.
„ „ Едельвайс.
„ „ Земля. 1—4

ВАЖНЕ ДЛЯ СЕЛЯН!!

Новоявідкрита

Перша, краєва фабрика ткацьких виробів

Львів, вул. Пекарська 53.

приймає прядиво, всякого рода льняні сирівці та чесане і мішане конопля, льняні і коноплянї вироби в зам'ну за готові полотна ріжного рода, пайги, хустки, шалі, матерії на матераци, сторн, пшви, насипи і т. п. або також за готівку, платячи найвищу ціну. 1004 4—10

:: ПОЦИНКОВАНУ БЛЯХУ ::

1011 Ч. 10 і 11. 3—3

марки „Тешен і Пецольд" має стало на складі Спілка госп. Торговельна

„ВІДБУДОВА" у Львові Словацького 14.

„РІЛЬНИЧИЙ ДІМ"

заступництво Просцейовської фабрики

РІЛЬНИЧИХ МАШИН Ф ВІХТЕРЛЬОГО

НОВИЙ САНЧ, ВУЛ. ГОФМАНОВОЇ Ч. 1.

Контора Ринок ч. 10,

ПОРУЧАЄ: криті керати Віхтерлього, ручні молотільні, кератні молотільні, цілковиті молотільні ґарнітури Віхтерлього зі скіряними пасами. Ручні і кератні січкарні. Млинки до мелення збіжа. Зелізні плуги. 757 Господарям уділяється кредит. 27-?

Спеціяліст в досконалім заосмотрюванню найбільших і застарілих пропуклин або руптур на пупци, череві в пахвині і т. д. Л. ПОЛЯЧЕК, Самбір 7. Ілюстровані цінники даром. 1072 1—4

НИТКИ вс. рода, до шиття і вишивання, гуртом і на дрібно продає дешево і поручає свої робітні суконь і білля, де працює 27 сил — —

ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА **„ТРУД"** — ЛЬВІВ, — Ринок ч. 39. XV 8—20

Огляд бувальщини — — — — українського народа

з 40 образцями і 3 мапками, дуже цікава книжка для всіх. ЦІНА 200 Мп

Набути можна в українських книгарнях.

Замовляти: Повітове Товариство Кредитове, Ринок ч 10. у Львові.

Висилка лише за готівку. Порто 30 мп. З> 10 прим рішних відладає порто. 1008 3-3

Пасту у всіх краєнах —
Васелину — — — — —
Французьку масу до підлоги —
Шевський віск — —
Сентитичний шеляк -
Масу гекто'раф'чну і чорнило
Атраментовий порошок
Фляшковий ляк —
Луг до білля — — — —
Ультрамарину до білля
Бруноліну — — — —

в найлучших якостях і найдешевше поручає 3—5 XX.

ХЕМІЧНА ФАБРИКА „СФІНКС"

ЛЬВІВ, вул. Слонечна ч. 2.

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від пятниці 7. квітня с. р.

взяту із скарбниці російської сцени, велику, знамениту в свойому укладі драму з життя артистичної богеми п. з.

:: „ЧОРНА ПАНТЕРА" ::

при участи найчаменитших російських артистів, як Полевицька, Потехіна, Юровський, Бурєв Даґемов, Дезні, Борисов і ин.

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма. З друкарні Спілки „Діло".

KUL BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA